

Sir András Schiff, piano —Bach i Beethoven

Palau Piano

Dijous, 08.04.21 -

18 h i 20.30 h

Sala de Concerts

Programa

Sir András Schiff, piano

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Capriccio sopra la lontananza del suo fratello dilettissimo, en Si bemoll major, BWV 992

Arioso: adagio. Ist eine Schmeichelung der Freunde, um denselben von seiner Reise abzuhalten
(Andante). Ist eine Vorstellung unterschiedlicher Casuum, die ihm in der Fremde könnten vorfallen

Adagiosissimo. Ist ein allgemeines Lamento der Freunde
(Andante con moto). Allhier kommen die Freunde (weil sie doch sehen, dass es anders nicht sein kann) und nehmen Abschied

Aria di postiglione: allegro poco

Fuga all'imitazione di posta [della cornetta di postiglione]

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Sonata núm. 26, en Mi bemoll major, op. 81a, "els Adeus"

Adagio - Allegro

Andante espressivo

Vivacissimamente

Johann Sebastian Bach

"Ricercar a tres", de L'ofrena musical

Ludwig van Beethoven

Sonata en Do menor núm. 32, op. 111

Maestoso – Allegro con brio ed appassionato

Arietta Adagio molto semplice e cantabile

Durada aproximada del concert: 70 minuts, sense pausa

#celebracions #clàssics #llegendes

Comentari

Programa d'adeus i retrobaments amb germans, fills, arxiducs, prínceps i reis; d'inspiració literària per a Julio Cortázar i Thomas Mann. Un programa d'un intens fil narratiu amb Beethoven i Bach com a protagonistes que ha estat curosament elaborat per Sir András Schiff.

L'adeu. El 9 d'agost de 1703 Johann Sebastian Bach és contractat com a organista de la l'església nova d'Arnstadt. Un any després s'acomiarà del seu germà Johann Jakob, requerit per ocupar el lloc d'oboè a la banda militar de l'exèrcit de Carles XII de Suècia abans d'establir-se com a músic a la cort d'Estocolm. Encara que molts musicòlegs consideren la composició del *Capriccio sopra la lontananza del suo fratello dilettissimo, en Si bemoll major, BWV 992* anterior als fets de la partida de Johann Jakob, Johann Sebastian va disposar aquesta obra –de caràcter narratiu a la manera de les *Sonates bibliques* de Johann Kuhnau que coneixia a bastament– amb títols suggeridors en cada apartat a fi d'evitar la partida del seu estimat germà: "És un afalac dels amics per a evitar que arxi", "Avis del perill dels accidents que pot tenir en el decurs del viatge", "Lamentació unànime dels seus amics", "L'adeu resignat dels amics en no poder impedir la seva partida" i una ària i una fuga imitant una trompa de Postillon –tipus de cornamusa molt característica als logotips de correus– com a final brillant per a una música que es clou dins un clima festiu.

La partida, l'absència i el retorn. El dia 13 de maig de 1809 les forces napoleòniques ocupen Viena. El mecenes i deixeble de Beethoven l'arxiduc Rodolf, que havia marxat unes dies abans, no va tornar a la ciutat fins al 30 de gener de 1810. I en tornar, el compositor ja establert definitivament a Viena li brindaria la dedicatòria de la celebèrrima *Sonata núm. 26, “els Adeus”*, un relat pianístic extraordinari a manera de música programàtica de la partida, l'absència i el retorn del seu fidel mecenes.

Un rei i un príncep. Carl Philipp Emanuel Bach, fill de Johann Sebastian, ocupa el càrrec de clavicembalista a la cort de Frederic II de Prússia “el Gran”, a la residència reial de Sanssouci, a Potsdam. El dia 7 de maig de 1747 Bach visita la cort de Frederic II, on podrà veure els nous pianofortes adquirits per Frederic II construïts per Silbermann, el qual anys abans ja havia rebut suggeriments de Bach per millorar l'instrument. Bach va haver d'improvisar una fuga sobre un *Thema Regium* que resultava complexíssim a causa de la baixada cromàtica que presentava el motiu. Dos mesos després Bach compondria una col·lecció de cànons i fugues: *L'ofrena musical*, precedida d'una llegenda: “*Regis Iussu Cantio Et Reliqua Canonica Arte Resoluta*” (El tema proporcionat pel rei, amb adicions, resolt en art [estil] canònic), és a dir, RICERCAR, denominació amb què es coneixien antigament les fugues. Schiff ens oferirà el “Ricercar a tres” de *L'ofrena musical*, obra que inspiraria a Julio Cortázar l'esquema narratiu del seu conte *Clone*, basat en el compositor –i que també passaria a la història com a assassí– príncep Carlo Gesualdo da Venosa.

Un adeu etern. Dos moviments dedicats a l'arxiduc Rodolph integren la darrera i sublim *Sonata núm. 32* de Beethoven, amb la seva “Arietta” final, que esdevé epicentre de la conferència de Kretzschmar, mestre del *Doktor Faustus* de Thomas Mann de la novel·la homònima, redactada en la plenitud de la Segona Guerra Mundial. Com la imatge pictòrica d'*El caminant sobre el mar de núvols* de Caspar David Friedrich, la consciència de la finitud, ara construïda en el piano a partir de variacions, es va desgranant en un fil narratiu que es dissiparà finalment en un plàcid silenci que en paraules de Mann és “*un comiat a l'oient, un adeu etern [...] que arrenca llàgrimes als ulls*”.

Lluís Trullén, crític musical de la «Revista Musical Catalana»

Biografia

© Joanna Bergin

Sir András Schiff, piano

Nascut a Budapest (1953), va fer els estudis musicals a l'Acadèmia Franz Liszt amb Pál Kadosa, György Kurtág i Ferenc Rados i a Londres amb George Malcolm. Després d'haver col·laborat amb les orquestres i els directors més prestigiosos arreu del món, centra principalment la seva activitat en recitals individuals, projectes especials en què interpreta i dirigeix i en la direcció pròpiament.

Des del 2004 ha interpretat la integral de les 32 *Sonates per a piano* de Beethoven en ordre cronològic a més d'una vintena de ciutats. El seu àlbum amb el cicle complet per al segell ECM enregistrat en directe a la Tonhalle de Zuric va rebre crítiques excel·lents. Altres CD igualment aclamats per al mateix segell inclouen recitals en solitari sobre Schubert, Schumann i Janáček, juntament amb les *Partites*, les *Variacions Goldberg* i *El clave ben temperat* de J. S. Bach.

Els darrers anys el seu Bach ha esdevingut un destacat en cada edició dels BBC Proms. També es presenta habitualment en festivals de renom, com el de Verbier, Salzburg o Baden-Baden, i pel que fa a sales, al Wigmore Hall, Musikverein o Philharmonie de París, i també en gira pels Estats Units i l'Àsia. A més d'actuar a la ciutat italiana de Vicenza, on dirigeix un festival al Teatro Olimpico.

A Vicenza també té la seu la Cappella Andrea Barca, una orquestra de cambra integrada per solistes internacionals, músics de cambra i amics, que va fundar el 1999. Junts han actuat al Carnegie Hall, Festival de Lucerna o Mozartwoche de Salzburg. Entre els seus propers projectes figuren una gira per l'Àsia i un cicle de concerts per a teclat de Bach a Europa.

Igualment, Sir András Schaff manté una estreta relació amb la Chamber Orchestra of Europe, la Budapest Festival Orchestra i l'Orchestra of the Age of Enlightenment (OAE). El 2018 va acceptar el paper d'artista associat de l'OAE, tot complementant el seu interès pels instruments de teclat d'època.

D'altra banda, continua donant suport a nous talents, principalment a través del seu programa Building Bridges, que ofereix oportunitats d'actuar a joves promeses. També imparteix classes a l'Acadèmia Barenboim-Said i Kronberg, així com conferències i classes magistrals. El 2017 el seu llibre *Musik kommt aus der Stille*, amb assaigs i converses amb Martin Meyer, va ser publicat per les editorials Bärenreiter i Henschel.

Ha estat guardonat amb nombrosos premis internacionals, com la Medalla d'Or de la International Stifting Mozarteum, la Gran Creu del Mèrit amb Estrella de la República Federal d'Alemanya, la Medalla d'Or de la Royal Philharmonic Society, el títol de Cavaller pels seus serveis a la música i el doctorat del Royal College of Music (2018).

Palau de la Música Catalana

DL 12.04.21
Mahler Chamber
Orchestra & Gatti
—*Sinfonies núm. 1 i 3*
de Schumann

DT 13.04.21
Mahler Chamber
Orchestra & Gatti
—*Sinfonies núm. 2 i 4*
de Schumann

DL 19.04.21
Les Siècles & Roth
—*Ravel i Saint-Saëns*

DV 23.04.21
musicaAeterna
& Currentzis
—*Sinfonies núm. 40 i 41*
de Mozart

DT 04.05.21
La Capella Reial de
Catalunya & Savall
—*La Creació* de Haydn

DC 05.05.21
Noa
—*Letters to Bach*

DL 17.05.21
Venice Baroque Orchestra
& Siranossian
—*Les quatre estacions*
de Vivaldi

DL 31.05.21
Mari Samuelsen, violi
—*De Bach a Richter*

DJ 10.06.21
Carolyn Sampson
& Juan de la Rubia
—*Quadern d'Anna*
Magdalena Bach de Bach

DG 20.06.21
Olivier Latry, orgue
—*L'organista*
de la catedral de
Notre-Dame de Paris

DV 02.07.21
Phantasm & Weiss
—*L'art de la fuga*
de Bach

DS 10.07.21 | DG 11.07.21
Passió segons sant Mateu
de Bach
—*Centenari de*
l'estrena amb l'Orfeó
Català

#LaMúsicaEnsOmpléDeVida

Confecciona el teu pack a mida i gaudeix del 15% de descompte
(de 4 a 9 concerts) i del 20% de descompte (a partir de 10 concerts).
I preu especial per a grups i packs a mida d'entrades. Consulta els
descomptes per a menors de 35 anys a www.palaumusica.cat/joves

Més informació a www.palaumusica.cat

També et pot
interessar...

Palau 100

Mahler Chamber Orchestra & Gatti

—Integral de Simfonies de Robert Schumann
(I)

Mahler Chamber Orchestra

Daniele Gatti, director

R. Schumann: *Simfonia núm. 1, "Primavera"*

R. Schumann: *Simfonia núm. 3, "Renana"*

Dilluns, 12.04.21 - 20 h

Sala de Concerts

Preus: de 20 a 80 euros

Palau 100

Mahler Chamber Orchestra & Gatti

—Integral de Simfonies de Robert Schumann
(II)

Mahler Chamber Orchestra

Daniele Gatti, director

R. Schumann: *Simfonia núm. 2*

R. Schumann: *Simfonia núm. 4*

Dimarts, 13.04.21 - 20 h

Sala de Concerts

Preus: de 20 a 80 euros

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTITUTO NACIONAL DE
ARTES ESCÉNICAS Y DE LA ARTE

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION